

חלופות בהערכה – מידע כללי

בכיתות י"ב-י"ג ישנן יחידות שונות שמוערכות בדרך חלופית (ולא ע"י מבחן).
 בכיתה י' הערכות החלופיות מהוות כ 30% מהציון השנתי, לכל מסלולי ההיבחנות (3 ו 5 יח"ל)
 בכיתות י"א – י"ב במסגרת הלימוד של 5 יח"ל, ישנה חובה ללמד 3 יחידות הגבר, שכ 50% מהציון בהן, מבוסס על הערכה חלופית.

חלופות בהערכה הן הזדמנות לחלופות **בהוראה**, הוראה שמתחילה בהבנת המילה והמשפט על דרך הפשט, מעמיקה את ההבנה בעזרת הפרשנות, מרחיבה מבט אל ההקשרים הרחבים יותר, נוגעת בחיים ומעמיקה אל הנפש. זו הזדמנות לתשומת לב מעמיקה יותר להקרנת התורה על חיינו, כקומה נוספת על גבי למידת התכנים. אנו שואפים ללמידה והערכה שיאפשרו לכל תלמיד ותלמידה לבטא את החלק שלהם בתורת ה'.

מטרתם של המסמכים הבאים לסייע בהתארגנות להוראה, באמצעות התכנון השנתי על מרכיביו השונים. אנו ממליצים לקרוא את כל התכנים המופיעים בטבלה המצורפת, על מנת לקבל את התמונה המלאה, גם אם היא אינה נוגעת בכס ישירות השנה .

חלופות הערכה בעולם מקוון:

המתנה, הקושי והאתגר

חלופות הערכה בעולם מקוון: הסביבה הלימודית בה חיים תלמידינו שונה במידה רבה מזו שאנחנו גדלנו בתוכה. הרשת, ובתוכה ויקיפדיה, ואתה מקורות מידע אינטרנטיים רבים, מנגישה עבורנו את הידע במהירות. לצד היתרונות הרבים זרועים גם מכשולים רבים – חוסר הבחנה בין עיקר לטפל; החומר ערוך ומובנה והתלמיד לא נדרש לכאורה לעבד את החומר הנלמד. כיצד נעזר בחומרים המקוונים להעצמת ההוראה?

[בקיזור הבא: דרכי התמודדות ודוגמאות](#)

על החלופה לכלול חמישה מרכיבים:

1. עיבוד ידע נלמד
2. מיומנויות חשיבה מסדר גבוה
3. שלמות העומדת בפני עצמה
4. תורת חיים
5. מספר אינטלגנציות
(ראו תרשים בעמ' הבא)

החלופה כוללת מיומנויות חשיבה מסדר גבוה ולמשל -השוואה, הסקה, הכללה, מיון.

עיבוד ידע נלמד- עיקרה של החלופה מושתת על חומרים שנלמדו בכיתה. התלמיד נדרש לעבד/להציג מחדש בדרך אחרת נושאים שנלמדו בכיתה, ולא ללמוד בעצמו חומרים חדשים. הידע שיעובד בחלופה יהיה לפחות יחידת לימוד שלמה וולא יחידת פסוקים או פרק אחד. תוספת של חומר שלא נלמד- ניתן לשלב בחלופה למידה של חומרים חדשים, אולם במידה מוגבלת ובאופן דומה לסעיפי ג' בבחינת הבררות).

נשאף לתוצר שפונה למספר אינטליגנציות נבדגש על האינטליגנציות היצירתיות.

חמשת מרכיבי החלופה

תורת חיים"- יש לכלול בחלופה ביטוי אישי של התלמיד ביחס לנושא הנלמד, רלוונטיות, השמעת קול אישי וכדומה.

התוצר כתוב כיחידה שלמה העומדת בפני עצמה, כלומר: במידה ויתבונן בו אדם שלא למד את היחידה הוא יוכל לקבל תמונה שלמה על הנושא ולמשל: מאמר, מכתב, דוח סיור, ובניגוד לדף עבודה בו התלמיד משיב על שאלות.

הערכה:

התהליך:

יש לצרף לחלופה מחוון שניתן מראש.

המשוב לחלופה: משוב מיידע, המסביר באופן מפורט ומכוון להתקדמות בלמידה, ולא רק ציון מספרי. יש לשאוף להעריך את החלופה במהלך התהליך על מנת לטייב אותה (הערכה מעצבת) ולא רק בזמן ההגשה (הערכה מסכמת).

לתלמיד תינתן בחירה במהלך העבודה.

לביצוע החלופה יוקדשו הן שיעורים בכיתה והן זמן בבית.

